

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

24-25 вересня 2015 року

Суми 2015

рішення про передачу логістичних функцій провайдеру, який отримав кращу відносну оцінку.

1. Аутсорсинг: создание высокоэффективных и конкурентоспособных организаций: учеб. пособие / под ред. проф. Б.А. Аникина. — М.: ИНФРА-М, 2003. 39–40.

2. 3. Станіславик О.В., Коваленко О.М. Сучасні аспекти розвитку логістичного аутсорсингу в Україні // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2012. – № 1 – С. 107-114.

Летуновська Н.Є.
Сумський державний університет

СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Як зазначають спеціалісти, у соціальному розвитку підприємств намітилися такі тенденції: збільшення гнучкості соціальних програм, посилення індивідуального підходу; збагачення змісту соціальних програм, зв'язане з необхідністю задоволення нових соціальних потреб. Усе це є підтвердженням того, що соціальна функція підприємств розвивається і посилюється, що сприяє їх соціально-економічному розвитку, формуванню партнерських відносин та підвищенню ефективності трудової діяльності.

Тенденції практики господарювання на межі ХХ – початку ХХІ ст. показують, що лише деякі підприємства спрямовують зусилля на підтримання існуючого стану соціальної сфери, і тільки невелика частина промислових підприємств докладають зусиль для розвитку власних об'єктів соціального призначення. Для порівняння серед 1758 інноваційно активних промислових підприємств (17,4% від загальної кількості промислових підприємств України) лише 6% підприємств приділяють увагу соціальним інноваціям. Знижується соціальний потенціал вітчизняних підприємств.

Дослідження в США, що проводилися агентством «Walker Information», виявили пряму залежність між зростанням престижу підприємства й ефективності його економічної діяльності та дотриманням ним соціальних обов'язків: у компаній, які впродовж 10 років дотримувалися курсу на соціальну відповідальність, фінансові результати були вищі, ніж у соціально безвідповідальних. Так, дохід на інвестиційний капітал був вищим на 9,8%, дохід від активів – на 3,55%, дохід від продаж – на 2,79%, прибуток – на 63,5%. П'ятнадцятирічна діяльність у руслі концепції соціальної відповідальності давала результат перевищення доходу акціонерів у 2 рази.

Одним з інструментів ефективного управління соціально-економічним потенціалом будь-якого підприємства є розроблення та впровадження у його діяльність соціально орієнтованих інновацій. Згідно авторської точки зору, соціально орієнтовані (соціальні) інновації – це процеси, що сприяють переходу на новий рівень розвитку всієї системи підприємства, призводять до суттєвих та необоротних змін у взаємодії між членами колективу, направлені на задоволення їхніх нових духовних та інтелектуальних потреб. Враховуючи сучасні тенденції в соціально-економічній сфері суспільства, соціальні інновації доцільно класифікувати за низкою ознак: економічні (нові методи оцінки праці, стимулювання, мотивація тощо); організаційно-управлінські (нові форми організації праці, методи прийняття рішень, контроль за виконанням ухвалених рішень тощо); правові та інновації людської діяльності (зміни у внутрішньоколективних відносинах, методи вирішення конфліктів, нові форми соціального забезпечення працівників тощо).

Порівняно з матеріально-технічними інноваціями соціальні мають певні особливості: мають більш тісний зв'язок з конкретними суспільними відносинами і діловим середовищем; мають більшу сферу застосування; як правило, не потребують нового технічного оснащення; при їх реалізації стадія виготовлення практично поєднується зі стадією проектування, що прискорює інноваційний процес; соціальні інновації викликають особливу авторську активність, так як розробляються колективно.

Упровадження соціальних інновацій на підприємстві передбачає відбір вдалого соціального рішення серед власних нововведень минулих років або серед зразків соціальних проектів та програм зарубіжних та українських компаній, що були успішними. Селекція інновацій є «фільтром» підприємства, пристосуванням до існуючої системи управління. З переліку імовірних соціальних рішень підприємством за критеріями обираються ті, які відповідають його наявним можливостям. На етапі інтеграції інновацій відбувається перетворення нових соціальних упроваджень у традиційні елементи соціально-економічної діяльності суб'єкта господарювання.

1. Балтачєєва Н. А. Досвід проведення соціальної політики на підприємствах економічно розвинених країн [Електронний ресурс] / Н. А. Балтачєєва. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2009_3/1123.pdf.

2. Інноваційний розвиток промисловості як складова структурної трансформації економіки України ; за ред. канд. екон. наук, засл. економіста України Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2013. – 71 с.

3. Кучко Е. Е. Социальные инновации: подходы к определению и классификации / Е. Е. Кучко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – №941. – С. 27-33

4. Летуновська Н.Є. Соціальні інновації підприємств в умовах трансформаційної економіки / Н.Є. Летуновська // Інноваційна економіка. – 2013. – №4. – С. 107-112.

5. Сімченко Н.О. Соціальні інновації в діяльності машинобудівних підприємств / Н.О. Сімченко, Г.П. Жалдак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economy.kpi.ua/uk/node/559>.

Мариненко Н.Ю.

*Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ АДАПТИВНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

На сьогоднішній день національна економіка потерпає від наслідків політико-економічної кризи, що довгий час підігривається з боку РФ та вимушена відповідати на вплив нових, незнайомих факторів зовнішнього середовища, адже за всі роки своєї незалежності наша країна ще не мала досвіду воєнного часу. За силою свого впливу ці фактори в конкретних ситуаціях мають різну дію на виробничо-господарську діяльність вітчизняних підприємств промисловості, тому керівники організацій вимушені сьогодні як ніколи ефективно вирішувати проблеми виживаності та розвитку в нових гострих умовах, які диктує зовнішнє середовище. Тому, така якість організацій як адаптивність, має бути підсилена відповідними методами та інструментами управління в процесі розвитку підприємства та виступати загальним критерієм ефективності діяльності в умовах, коли власники бізнесу вимушені пристосовуватися до нових умов господарювання в процесі євроінтеграції країни.

У загальносистемному плані поняття адаптація представляє здатність системи виявити цілеспрямовану поведінку щодо пристосування в сформованому середовищу, а також сам процес такого пристосування. Іншими словами, адаптація - це пристосування економічної системи та її окремих суб'єктів, працівників до мінливих умов зовнішнього середовища, виробництва і праці [1].

В роботі [2] термін «адаптація» автор розглядає як:

- властивість системи пристосовуватися до можливих змін функціонування. У цьому випадку мова йде про властивість адаптивності економічних систем;

- процес пристосування адаптивної системи. Тут слово «адаптація» характеризує процес пристосування;